

Identifying Key References and International Trends in Transparency: A Scientometric Analysis of Scientific Productions over the Last Decade

Yousef Abedi

PhD Candidate, Department of Library and Information Science, College of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: yabedi@ut.ac.ir

Nader Naghshineh *

*Corresponding Author, Associate Prof., Department of Library and Information Science, College of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: nnaghsh@ut.ac.ir

Mohammad Reza Vasfi

Assistant Prof., Department of Library and Information Science, College of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: mvasfi@ut.ac.ir

Abstract

Objective

Transparency is an interdisciplinary concept that has emerged in multiple management fields such as governance, economy, health, law, media and even religious institutions. Examining the structure of knowledge, developments and current trends in the field of transparency indicates the change of informational approaches (focused on accessibility and disclosure of information) to emerging social approaches. The aim of this study is to identify key references and international trends of the transparency phenomenon at the international level. Accordingly, trends in publication and citation, main actors at the country and organizational levels, leading media outlets including publishers and journals, and established and emerging research fronts based on topics and key terms in the field of transparency have been identified.

Methods

To extract related scientific productions, the Web of Science Core Collection was utilized, encompassing databases and citation indexes of social and human sciences in journals, conferences, and books. Queries were formulated based on a combination of Title, Author Keywords, and Keyword Plus, refined by the research area of economics, spanning the years 2013 to 2022. Data processing, analysis, and visualization followed scientometric principles, techniques, and concepts. The Clarivate database was consulted for bibliographic data, content, and citation data of scientific productions, while the JCR database was used for data related to scientific journals. Network and overlay maps for citations, co-occurrence of keywords, and their clustering were conducted using the VOS Viewer software. For co-occurrence calculations, a full counting method was applied with threshold.

Results

Analyzing 1,163 scientific outputs indexed in the field of transparency revealed a dynamic trend with an average annual growth rate of 9.38% in publications and 40.27% in citations. In the last year, the rate of publications in this field surpassed double the average. The standings of participating countries, based on their production share, the volume, and age of received citations, were evaluated to monitor their competitive behavior. Institutions such as the University of London, National Bureau of Economic Research, University of California, European Central Bank, and Udice French Research Universities emerged as the most active in the transparency domain. In this collection, 30% of the works were published in 5% of the journals, as well as top publishers being introduced. The analysis identified key thematic axes at three levels: Research Areas, Citation Topics Meso, and Citation Topics Micro. The top ten Citation Topics Micro, in order, are: Monetary Policy, Corporate Governance, Economic Growth, Option Pricing, Cooperation, Elections, Public Administration, Health Technology Assessment, Antitrust, and Corporate Social Responsibility. Finally, a total of 145 co-occurring keywords were categorized into five clusters, and the trends of leading countries (USA, UK, Germany, China, France, Netherlands, and Canada) in these concepts were compared.

Conclusion

Examining the production status of countries, the dynamic rankings of participation in outputs, the volume and age of received citations, and the unique thematic trends of each country, underscores the importance of national planning for success in transparency management. On the scientific development path, identifying key references in transparency paves the way for productive research advancements and interaction with transparency leaders, and familiarity with current trends in this domain facilitates efforts towards promising directions. The composition of the top identified organizations, encompassing academic, non-profit, and supranational entities, suggests that success in the transparency realm necessitates regulatory measures for a balanced growth of academia, market, and industry. The knowledge structure of the transparency field highlights the necessity to consider a broad spectrum of stakeholders, both legal and natural individuals, in roles such as policymakers, business managers, and researchers within the transparency ecosystem. Universal thematic axes and country-specific indigenous axes provide insights for devising research agendas, enabling us to align with global understanding in addressing our top-priority issues.

Keywords: Informational Transparency, Knowledge Structure, Scientometrics, Social Transparency, Transparency.

Citation: Abedi, Yousef; Naghshineh, Nader & Vasfi, Mohammad Reza (2023). Identifying Key References and International Trends in Transparency: A Scientometric Analysis of Scientific Productions over the Last Decade. *Journal of Public Administration*, 15(4), 766-781. (in Persian)

Journal of Public Administration, 2023, Vol. 15, No.4, pp. 766-781

Published by University of Tehran, Faculty of Management

<https://doi.org/10.22059/JIPA.2023.363888.3376>

Article Type: Research Paper

© Authors

Received: August 19, 2023

Received in revised form: October 11, 2023

Accepted: November 18, 2023

Published online: January 20, 2024

شناسایی مراجع کلیدی و گرایش‌های جهانی در حوزه شفافیت: تحلیل علم‌سنجی تولیدات علمی دهه اخیر

یوسف عابدی

دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکدگان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: yabedi@ut.ac.ir

نادر نقشینه*

* نویسنده مسئول، دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکدگان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: nnaghsh@ut.ac.ir

محمدرضا وصفی

استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکدگان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: mvasfi@ut.ac.ir

چکیده

هدف: شفافیت مفهومی میان‌رشته‌ای است که تبلور آن در زمینه‌های متعدد مدیریتی مانند حکمرانی، اقتصاد، سلامت، حقوق، رسانه و حتی نهادهای مذهبی مشهود است. بررسی ساختار دانش، تحولات و گرایش‌های جاری حوزه شفافیت، حاکی از تغییر رویکردهای اطلاعات‌محور (متمرکز بر دسترس‌پذیری و افشای اطلاعات) به سمت رویکردهای نوظهور شفافیت اجتماعی است. هدف از این پژوهش، شناسایی مراجع کلیدی و گرایش‌های جهانی پدیده شفافیت در سطح بین‌المللی است. از این رو، روندهای شکل‌گرفته در انتشار و استناد، بازیگران اصلی در سطح کشورها و سازمان‌ها، محمل‌های رسانه‌ای سرآمد، شامل ناشران و مجله‌ها و جبهه‌های پژوهشی مطرح و نوظهور، بر اساس موضوعات و واژگان کلیدی در حوزه شفافیت شناسایی شدند.

روش: برای استخراج تولیدات علمی مرتبط، از مجموعه هسته وب‌آو ساینس، مشتمل بر پایگاه‌های داده و نمایه‌نامه‌های استنادی علوم اجتماعی و انسانی در مجله‌ها، همایش‌ها و کتاب‌ها استفاده شده است. جست‌وجو بر اساس ترکیب عنوان آثار، کلیدواژه‌های پدیدآورندگان و کلیدواژه‌های افزوده خودکار با پالایش زمینه پژوهشی اقتصاد، در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا پایان ۲۰۲۲ میلادی بوده است. پردازش، تحلیل و مصورسازی اطلاعات، بر اساس اصول و مفاهیم و تکنیک‌های علم‌سنجی انجام شده است. برای اطلاعات کتاب‌شناختی، محتوایی و استنادی تولیدات علمی، از پایگاه کلربیت و برای اطلاعات مجله‌های علمی، از پایگاه جی‌سی‌آر استفاده شده است. ترسیم روابط استنادی، خوشه‌بندی واژگان کلیدی و ترسیم شبکه‌های هم‌آیندی با نرم‌افزار وی‌اواس ویوئر صورت گرفت و در محاسبات هم‌رخدادی، از روش تمام‌شماری با رعایت حد آستانه استفاده شده است.

یافته‌ها: تحلیل ۱,۱۶۳ برون‌داد علمی نمایه شده در حوزه شفافیت، نشان‌دهنده روندی پویا با میزان رشد متوسط سالانه ۹/۳۸ درصد تولید و ۴۰/۲۷ درصد استناد است که میزان تولید آثار این حوزه، در سال آخر، از دو برابر میانگین عبور کرده است. جایگاه کشورهای مشارکت‌کننده بر اساس سهم تولید، اندازه و قدمت استنادهای دریافتی ارزیابی شد تا رفتار رقابتی آن‌ها رصد شود. دانشگاه لندن، دفتر ملی پژوهش‌های اقتصادی، سیستم دانشگاه کالیفرنیا، بانک مرکزی اروپا و اتحادیه دانشگاه‌های تحقیقاتی فرانسه، به‌عنوان فعال‌ترین سازمان‌ها در حوزه شفافیت شناسایی شدند. در این مجموعه، ۳۰ درصد از آثار در ۵ درصد از مجله‌ها منتشر شده است که برترین مجله‌های آن - همچون برترین ناشران - معرفی شده است. محورهای موضوعی کلیدی، در سه سطح حوزه‌های موضوعی تولیدی، دسته‌های موضوعی میانی و ریزموضوعات استنادی استخراج شدند. ده ریزموضوع استنادی برتر، به‌ترتیب عبارت‌اند از: سیاست پولی، حاکمیت شرکتی، رشد

اقتصادی، قیمت‌گذاری، همکاری، انتخابات، مدیریت دولتی، ارزیابی فناوری سلامت، مقابله با انحصار و مسئولیت اجتماعی شرکتی. در نهایت، مجموع ۱۴۵ کلیدواژه هم‌رخداد، در ۵ خوشه دسته‌بندی و گرایش کشورهای برتر (آمریکا، انگلستان، آلمان، چین، فرانسه، هلند و کانادا) در این مفاهیم مقایسه شده است.

نتیجه‌گیری: بررسی وضعیت تولید کشورها، پویایی رتبه‌بندی مشارکت در تولیدات، حجم و قدمت استنادهای دریافتی و همچنین، گرایش‌های خاص موضوعی هر کشور، نشان‌دهنده اهمیت برنامه‌ریزی ملی برای توفیق در مدیریت شفافیت است. در مسیر توسعه علمی، شناسایی مراجع کلیدی شفافیت، زمینه بهره‌وری در پیشبرد پژوهش‌ها و تعامل با سرآمدان شفافیت را فراهم می‌سازد و آشنایی با گرایش‌های جاری این حوزه، تسهیلگر تلاش در مسیرهای آینده‌دار است. ترکیب سازمان‌های برتر شناسایی شده از سازمان‌های دانشگاهی، غیرانتفاعی و فراملی، نشان می‌دهد که توفیق در حوزه شفافیت، مستلزم تنظیم‌گری برای توسعه متوازن دانشگاه، بازار و صنعت است. ساختار دانش حوزه شفافیت، ضرورت توجه به ذی‌نفعان گسترده، اعم از اشخاص حقوقی و حقیقی در مقام سیاست‌گذار، مدیر کسب‌وکار و پژوهشگر را در اکوسیستم شفافیت نشان می‌دهد. محورهای موضوعی مشترک فراگیر و محورهای بومی وابسته به هر کشور نیز، سرخ‌هایی برای تدوین برنامه‌های پژوهشی در اختیار ما قرار می‌دهد تا بتوانیم هم‌سو با شناخت در سطح جهانی، برای حل مسائل اولویت‌دار خود اقدام کنیم.

کلیدواژه‌ها: ساختار دانش، شفافیت، شفافیت اطلاعاتی، شفافیت اجتماعی، علم‌سنجی.

استناد: عابدی، یوسف؛ نقشینه، نادر و وصفی، محمدرضا (۱۴۰۲). شناسایی مراجع کلیدی و گرایش‌های جهانی در حوزه شفافیت: تحلیل علم‌سنجی تولیدات علمی دهه اخیر. مدیریت دولتی، ۱۵(۴)، ۷۶۶-۷۸۱.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸

تاریخ ویرایش: ۱۴۰۲/۰۷/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۲۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰

doi: <https://doi.org/10.22059/JIPA.2023.363888.3376>

مدیریت دولتی، ۱۴۰۲، دوره ۱۵، شماره ۴، صص. ۷۶۶-۷۸۱

ناشر: دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

نوع مقاله: علمی پژوهشی

© نویسندگان

مقدمه

نویسنده کتاب «شفافیت چیست؟» در مقدمه آن آورده است که وقتی تصمیم گرفتیم این کتاب را بنویسیم، از حیثه و آثار شفافیت در ذهن، تصور بسیار محدودی داشتیم؛ اما خیلی زود متوجه شدیم که شفافیت، به‌طور عمیقی زندگی همه افراد روی کره زمین را تحت تأثیر قرار می‌دهد (اولیور^۱، ۲۰۰۴). شفافیت مفهومی سهل و ممتنع است که واقعاً مصادیقی به گستردگی همه جنبه‌های زندگی دارد. ماهیت استعاری شفافیت موجب شده است فراتر از یک ابزار فنی عمل کند و به‌مثابه یک پارادایم، پایه و اساس قوانین و مقررات را شکل دهد. از نظر تاریخی، جنبش شفافیت^۲ با یک مطالبه شکل گرفت: «دولت باید و می‌تواند قابل رؤیت باشد» (فنستر^۳، ۲۰۱۰). سیر تحول شفافیت تا امروز، امتداد این مطالبه توسط ذی‌نفعان مختلف، در سطوح متفاوت و در زمینه‌های گوناگون است. امروزه شفافیت از مباحث پژوهشی برجسته در رشته‌های علمی گوناگون شده است. پژوهش‌های معاصر خلاقیت در دو دسته اصلی قابل تفکیک‌اند (فلايوربوم و البو^۴، ۲۰۱۷):

الف) رویکرد اطلاعاتی: این مطالعات بر دسترس‌پذیرسازی اطلاعات تمرکز دارند و افشای اطلاعات مرتبط، بهنگام و قابل اعتماد را مطالبه می‌کنند؛

ب) رویکرد اجتماعی: در این شاخه نوظهور، شفافیت محدود به جنبه سلبی در مقابله با رانت و فساد نیست و ظرفیت‌های ایجادکننده آن در حکمرانی خوب و خدمت به شهروندان اهمیت دارد.

در ایران، شفافیت در بخش عمومی به یکی از مهم‌ترین مباحث روز حکمرانی تبدیل شده و گام‌های گسترده‌ای برای شفافیت اقتصادی برداشته شده است؛ اما غلبه مطلق با رویکرد اطلاعاتی است. رویکرد بدیل اجتماعی از این جهت اهمیت دارد که قادر است روابط قدرت قوی‌تری ایجاد کند و موقعیت‌های اجتماعی را در عمل تحت تأثیر قرار دهد. هرچند مفهوم شفافیت در حوزه‌های موضوعی متعددی نفوذ کرده است، هنوز اقتصاد نخستین و بارزترین عرصه نمود شفافیت است (الماسی، ۱۴۰۲) و دستاوردهای اطلاعاتی یا اجتماعی آن می‌تواند به‌عنوان پیشرانی به سایر حوزه‌ها سرایت کند.

این مقاله میراث پژوهشی معاصر را در حوزه شفافیت اقتصادی با مجموعه روش‌های علم‌سنجی بررسی می‌کند تا ویژگی‌های ساختار دانش شکل گرفته را دریابد. شناخت مرجع‌ها، روندها و رفتارها در تولیدات علمی زمینه‌ساز مدیریت تعاملات و مشارکت‌ها برای درک، اشتراک و پیشبرد دانش است (وزیری، نقشینه و نوروزی چاکلی، ۱۳۹۷). دستاوردهای علم‌سنجی به متخصصان کمک می‌کند مسیر توسعه علمی را آگاهانه‌تر و سریع‌تر طی کنند.

پیشینه پژوهش

سازمان شفافیت بین‌الملل^۵ که با شعبی در بیش از صد کشور دنیا، هدف مقابله با فساد دولتی را دنبال می‌کند، در تعریف

1. Oliver
2. The Transparency Movement
3. Fenster
4. Flyverbom & Albu
5. Transparency International

شفافیت آورده است: «یک اصل که به اشخاص تحت تأثیر تصمیمات اداری، معاملات تجاری یا حتی فعالیت‌های خیریه اجازه می‌دهد که علاوه بر آگاهی از واقعیات و اطلاعات اولیه، از فرایندهای جاری و سازوکارهای مؤثر نیز مطلع باشند. وظیفه کارمندان دولتی، مدیران و سیاست‌گذاران این است که به صورت رؤیت‌پذیر، پیش‌بینی‌پذیر و فهم‌پذیر عمل کنند». دستورالعمل‌های صندوق بین‌المللی پول^۱ در زمینه شفافیت، بر چهار جنبه کلیدی تمرکز دارد (اولیور، ۲۰۰۴):

- فراهم کردن وضوح در نقش‌ها و مسئولیت‌ها؛
- دسترس‌پذیر کردن اطلاعات برای عموم؛
- آماده‌سازی، اجرا و گزارش بودجه به صورت شفاف؛
- تضمین اصالت اطلاعات.

در این چارچوب، شفافیت در سطوح اجرایی و نظری، در حوزه‌های موضوعی مختلف به یکی از مطالبات همگانی تبدیل شده است. خصلت میان‌رشته‌ای شفافیت آن را در حوزه‌های گسترده‌ای از جمله اداره دولت‌ها و نهادهای شبه‌دولتی، مدیریت کسب‌وکار و تعاملات تجاری، نظام بهداشت و درمان، قوانین و مقررات، حرفه‌های عمومی مانند ورزشکاران، بازیگران، وکلا، خبرنگاران و پزشکان، سازمان‌های غیرانتفاعی وابسته به کمک‌های مردمی مانند خیریه‌ها و حتی نهادهای مذهبی منعکس کرده است. فناوری اطلاعات در حوزه‌هایی چون تجارت الکترونیک نیز نقش مؤثری در توسعه شفافیت داشته است.

خوجس و دی‌هان^۲ (۲۰۲۲) در پژوهشی جامع به تحلیل داده‌های پانلی ۷۳ اقتصاد پیشرفته و در حال توسعه در بازه زمانی ۱۰ ساله پرداختند و نشان دادند رعایت سطحی حداقلی از شفافیت برای شروع اثرگذاری و تأثیر انضباطی بر تراز بودجه دولت ضرورت دارد. مطالعات شفافیت محدود به دولت‌های مرکزی نیست. سول^۳ (۲۰۱۳) در مقاله «عوامل نهادی، اقتصادی و اجتماعی شفافیت در دولت‌های محلی» به بررسی شاخص‌های شفافیت شرکتی، اجتماعی، قراردادی و برنامه‌ریزی دولت محلی در اسپانیا پرداخته است.

هانسن، مک‌ماهون و پرات^۴ (۲۰۱۸) طی مقاله «شفافیت در کمیته بازار آزاد فدرال آمریکا: رویکرد زبان‌شناسی محاسباتی» با استفاده از الگوریتم‌های خلاقانه نشان دادند پیامد شفافیت در عمل، بهبود نظم جلسات و تصمیمات آن بوده است. شفافیت رویه‌ای^۵ در بانک‌های مرکزی بزرگ جهان سازوکاری برای پایداری شفافیت است. مونتس و داکونا لیماس^۶ (۲۰۱۸) نیز در مقاله «اثرات شفافیت مالی بر تورم و انتظارات تورمی: شواهد تجربی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه» با بررسی ۸۲ کشور نشان دادند در کشورهایی که سطح شفافیت مالی بالاتر است، افزایش نرخ تورم، انتظارات تورمی و نوسانات آن‌ها کمتر است. با روشن شدن پیامدهای شفافیت، توجه به سنجش آن نیز افزایش یافته

1. The International Monetary Fund (IMF)

2. Gootjes and de Haan

3. Sol

4. Hansen, McMahon, & Prat

5. Procedural Transparency

6. Montes & da Cunha Lima

است. ویلیامز^۱ (۲۰۱۵) با الگو گرفتن از شاخص ادراک فساد^۲، شاخصی ترکیبی برای سنجش شفافیت اطلاعاتی و پاسخ‌گویی پیشنهاد داده است.

چن و میرالدو^۳ (۲۰۲۲) در مرور نظام‌مند خود پیرامون شفافیت در نظام سلامت، دریافتند اثرهای اجرای عملیاتی آن به اندازه مورد انتظار نبوده است و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، لزوماً به بهبود کارایی بازارهای مراقبت‌های بهداشتی منجر نمی‌شود. آگیلار گومز، دوایر، گراف زیوین و نیدل^۴ (۲۰۲۲) نیز نسبت به عدم شفافیت در سنجش و اطلاع‌رسانی اثرهای مخرب آلودگی هوا هشدار داده‌اند و اطلاع‌رسانی شفاف در خصوص اثرهای کوتاه‌مدت و بلندمدت آلودگی هوا را از ضرورت‌های رفاه دانسته‌اند.

در ایران نیز مطالعات متعددی در حوزه شفافیت انجام شده است. صادقی جقه (۱۳۹۷) مفاهیم پایه شفافیت و ابزارهای پیاده‌سازی آن در ایران را بیان کرده است. وی ارتقای سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، تسهیل رسانه‌های افشاگر، مشارکت گسترده عمومی و تجدید ساختارهای نظارتی را برای بهبود وضعیت شفافیت در ایران ضروری می‌داند. با گذشت زمان، مفهوم شفافیت به طور دقیق‌تر و در بافت‌های تخصصی بررسی شده است. چیت‌سازان، نوروش و مؤمنی (۲۰۱۹) برای شفافیت اطلاعاتی بانک‌های ایرانی به الگویی مورد اجماع خبرگان شامل ۱۱ بعد دست یافته‌اند. نظر به ماهیت انبوهی علم، الگوهای متعاقب عمیق‌تر شده‌اند. احسانی و همکاران (۱۳۹۸) ضمن تبیین نظری سطح بهینه شفافیت در بانک مرکزی، بر اساس مطالعه موردی منتخبی از کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی دریافتند که افزایش در سطح شفافیت بانک مرکزی تا نقطه خاصی موجب کاهش تلاطم بازارهای مالی می‌شود و بعد از این نقطه، اطلاعات اضافی می‌تواند تلاطم بازارهای مالی را تشدید کند.

جمالی، نرگسیان و پیران‌نژاد (۱۳۹۶) وضعیت شفافیت را در پورتال وزارتخانه‌های ایران سنجیده‌اند و کیفیت شفافیت آن‌ها را ابتدایی ارزیابی کرده‌اند. نرگسیان و همکاران (۱۳۹۷) نشان دادند که شفافیت طی زنجیره‌ای از آثار پیاپی موجب بهبود پاسخ‌گویی، خودکنترلی، کارایی و بهره‌وری، رضایت، اعتماد و در نهایت مشارکت و سرمایه اجتماعی می‌شود. بوذرجمهری و همکاران (۲۰۱۹) در بافت نظام سلامت ایران، با اشاره به ضعف فرهنگ شفافیت در میان مدیران، سطح بلوغ ضعیف، ناکافی بودن زیرساخت‌های قانونی و تعارض منافع، از عدم تمایل مدیران به ترویج شفافیت انتقاد کرده‌اند. انصاری‌پور، طبرسا و پورعزت (۱۴۰۱) نیز در مقاله «گرایش‌های موضوعی در حوزه سوت‌زنی: مطالعه تطبیقی تولیدات علمی کشورهای شاخص» با انتخاب ۸۷۲ اثر از پایگاه وب آو ساینس، به تحلیل علم‌سنجی یکی از سازوکارهای شفافیت موسوم به سوت‌زنی^۵ پرداختند. در این مقاله آثار پژوهشگران سه کشور آمریکا، انگلیس و استرالیا در حوزه افشاگری فساد از لحاظ تعداد، میزان استناد و نرخ رشد مقایسه شده است. همچنین گرایش‌های موضوعی و موضوعات داغ احصا شده است. مرور پیشینه‌ها نشان می‌دهد وضعیت پژوهشی ایران در حوزه شفافیت با تأخیر پیرو

1. Williams

2. Corruption Perceptions Index (CPI)

3. Chen & Miraldo

4. Aguilar-Gomez, Dwyer, Graff Zivin & Neidell

5. Whistle Blowing

انتشارات جهانی است. در این مقاله با روش‌شناسی مشابه در گستره وسیع‌تر مفهومی و جغرافیایی، تولیدات علمی حوزه شفافیت رصد و تحلیل می‌شود.

روش‌شناسی پژوهش

علم‌سنجی از جمله روش‌های اقتباسی کمی است که با هدف مطالعه روابط، شبکه‌ها و الگوهای تعامل، آشکارسازی ساختارهای پنهان نظیر انجمن‌های نامرئی، رصد الگوهای همکاری میان پژوهشگران کلیدی، ایده‌های مورد توجه، ردیابی نفوذ برنامه‌های دانشگاهی خاص و مشخص کردن الگوهای نفوذ و تعامل در همکاری‌های نهادی و حرفه‌ای انجام می‌شود (وصفی و همکاران، ۱۳۹۹). در این پژوهش تولیدات علمی موضوع شفافیت در بافت اقتصادی تحلیل شده است تا روند و ترکیب تولیدات، کشورهای مرجع، مجلات هسته و مفاهیم کلیدی شناسایی شوند.

برای گردآوری اطلاعات کتاب‌شناختی آثار از مجموعه هسته پایگاه وب آو ساینس^۱ استفاده شده است. راهبرد جست‌وجو بر اساس کلیدواژه *transparen* در اجتماع سه فیلد عنوان اثر، کلیدواژه‌های پدیدآورندگان و کلیدواژه‌های افزوده خودکار^۲ بوده است. نتایج بازیابی به حوزه اقتصاد محدوده شده و آثار منتشر شده در بازه زمانی ۱۰ سال اخیر (از ۲۰۱۳ تا پایان ۲۰۲۲) انتخاب شده است. در نهایت قالب‌های غیراصیل مانند اصلاحیه مقاله یا معرفی کتاب^۳ از مجموعه پالایش شده‌اند. در نتیجه، تعداد ۱,۱۶۳ رکورد استخراج شده که مجموعه مطالعاتی این پژوهش را تشکیل داده است.

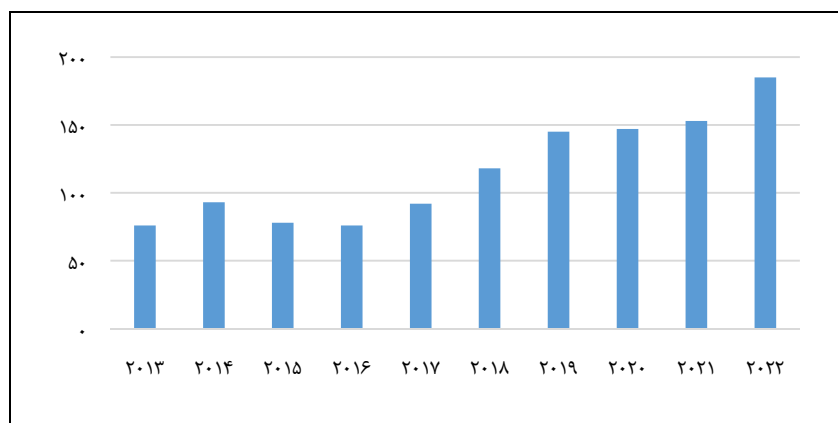
پردازش، تجزیه و تحلیل و مصورسازی اطلاعات بر اساس اصول، مفاهیم و تکنیک‌های متعارف علم‌سنجی با بهره‌گیری از پایگاه کلریویت^۴ و نرم‌افزار اکسل انجام شده است. ترسیم روابط استنادی، خوشه‌بندی واژگان کلیدی و ترسیم شبکه هم‌آیندی واژگان با نرم‌افزار وی‌اواس ویوئر^۵ صورت گرفته است و هم‌رخدادی کلیدواژه‌ها با روش تمام‌شماری انجام شده است. همچنین برای تحلیل وضعیت مجلات از پایگاه جی‌سی‌آر^۶ استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

ترکیب و روند انتشارات

مقالات منتشر شده در مجلات تخصصی با ۱۱۲۶ اثر (۹۲/۸۲ درصد) سهم غالب این تولیدات علمی را تشکیل داده است. تعداد ۶۱ اثر (۵/۲۵ درصد) در کنفرانس‌های علمی ارائه شده‌اند و تنها ۵ مورد (۰/۴۳ درصد) فصلی از کتاب بوده‌اند. روند سالانه تولیدات علمی شفافیت اقتصادی در دهه گذشته به شرح شکل ۱ بوده است:

1. Web of Science - Core Collection
2. Title, Author Keywords, Keyword Plus
3. Correction, Book Review
4. Clarivate
5. VOSviewer
6. Journal Citation Reports (JCR)

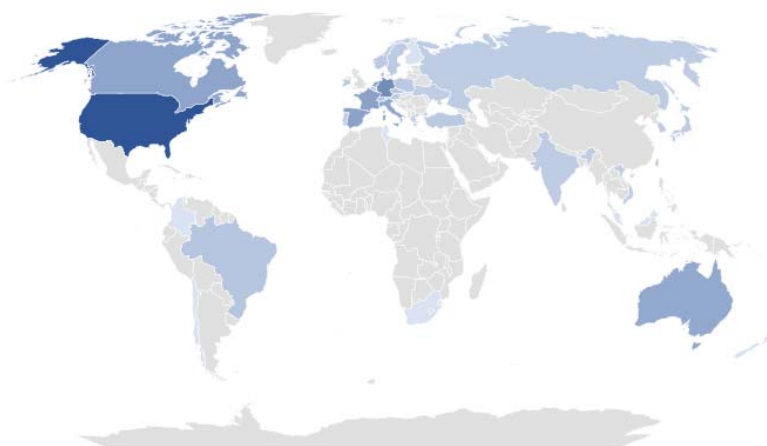

شکل ۱. روند ده ساله تولیدات علمی

فراوانی انتشار آثار حوزه شفافیت روندی صعودی دارد و با نرخ رشد متوسط سالانه ۹/۳۸ درصد افزایش یافته است. نرخ تولید آثار این حوزه در سال آخر از دو برابر میانگین عبور کرده است که نمایانگر توجه مضاعف به این پدیده است. چهار ناشر بزرگ الزویر، وایلی، اشپرینگر نیچر و تیلور و فرانسیس^۱ تعداد ۸۵۳ مورد (۷۳/۳۴ درصد) از این آثار را منتشر کرده‌اند، انتشارات دانشگاه‌های آکسفورد و کمبریج^۲ تعداد ۸۸ اثر (۷/۵۶ درصد) را به خود اختصاص داده‌اند و بقیه ۹۵ ناشر، در مجموع ۲۲۲ رکورد (۱۹/۰۹ درصد) باقی‌مانده را عرضه کرده‌اند.

کشورها و زبان‌های پرتولید

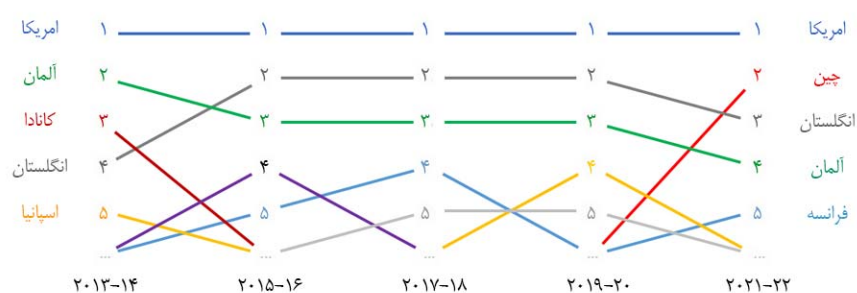
یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد ایالات متحده آمریکا (با ۳۷۱ اثر)، انگلستان (با ۱۵۰ اثر)، آلمان (با ۱۲۷ اثر)، چین (با ۱۰۸ اثر) و فرانسه (با ۷۴ اثر) بیشترین سهم را در این تولیدات علمی داشته‌اند. سایر آثار با مشارکت ۸۴ کشور دیگر با توزیع پراکندگی روی نقشه زیر (شکل ۲) ارائه شده است.

شکل ۲. نقشه توزیع جغرافیایی تولیدات علمی

1. Elsevier, Wiley, Springer Nature, and Taylor & Francis
2. Oxford University Press and Cambridge University Press

کشورهای سرآمد، در عین ثبات نسبی، پویایی چشمگیری نیز داشته‌اند که گویای رقابت علمی است. در این رقابت‌ها، آمریکا طی سالیان جایگاه رتبه اول خود را حفظ کرده است. کشورهای نظیر آلمان و انگلستان جایگاه نسبی خود را در میان سرآمدان حفظ کرده‌اند. کشورهای چین، کانادا و اسپانیا افت جایگاه را تجربه کرده‌اند. کشور چین نیز از سال ۲۰۱۹ با شیب بسیار تند که حاکی از هدف‌گذاری و اقدام برنامه‌ریزی شده است، به زمره تولیدکنندگان کلیدی این حوزه وارد شده است. شکل ۳ تغییرات جایگاه کشورها را در تولید آثار حوزه شفافیت اقتصادی نشان می‌دهد:

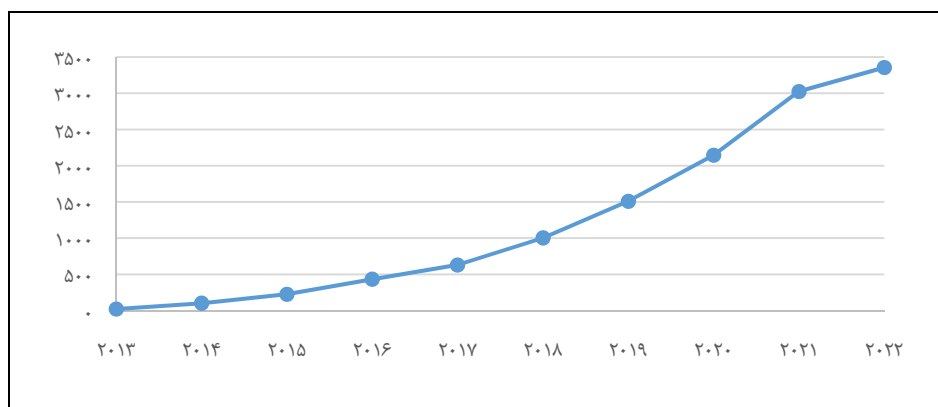

شکل ۳. تغییر رتبه مشارکت کشورها در تولیدات علمی

طبق انتظار، زبان غالب در تولید آثار انگلیسی است (۹۶/۷۳ درصد). زبان سایر آثار (۳/۲۷ درصد) به ترتیب به اسپانیایی، روسی، چک، ترکی، پرتغالی، فرانسه، آلمانی و اسلواک بوده است.

وضعیت استناد به آثار

مجموعه آثار این حوزه در مجموع ۱۴,۳۱۱ مرتبه مورد استناد قرار گرفته که ۶ درصد آن خوداستنادی بوده است. همان‌طور که شک ۴ نشان می‌دهد استنادهای دریافتی در این مجموعه نسبت به نرخ تولید آثار، رشدی فزاینده دارند. استنادات دریافتی با نرخ رشد متوسط سالانه ۴۰/۲۷ درصد رشد یافته است.

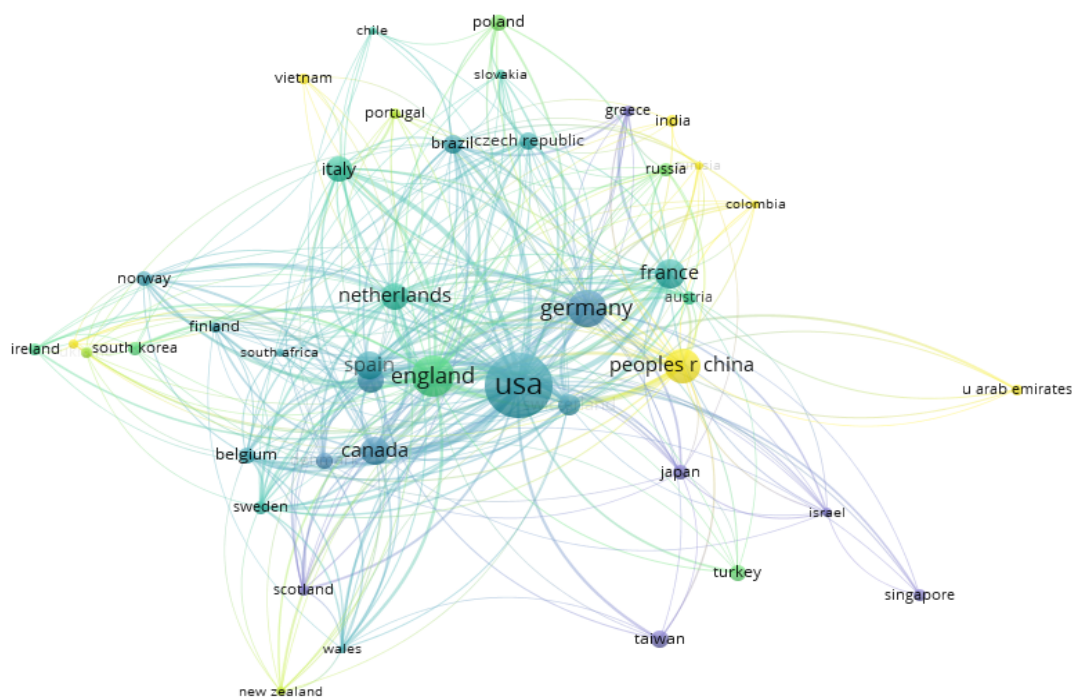

شکل ۴. روند ده‌ساله استنادهای دریافتی

هر اثر به طور متوسط ۱۲/۳۱ مرتبه مورد استناد قرار گرفته است که نرخ بالایی محسوب می‌شود. بیشترین تعداد استناد به یک مقاله ۵۹۵ مورد بوده است. مقدار شاخص h^1 این مجموعه ۵۱ است؛ یعنی در میان این آثار دست‌کم ۵۱ مقاله وجود دارد که هر یک دست‌کم ۵۱ استناد دریافت کرده‌اند. از نظر شاخص‌های استنادی، مطالعات این حوزه به سطح بالایی از بلوغ دست یافته است.

کشورهای پر استناد

پنج کشور برتر از نظر تعداد استناد دریافتی به ترتیب عبارت‌اند از: آمریکا (۸,۱۲۸ استناد)، انگلستان (۲,۲۴۴ استناد)، آلمان (۱,۷۶۴ استناد)، هلند (۱,۲۳۱ استناد) و کانادا (۱,۱۹۳ استناد). مصورسازی روابط کشورهای مرجع بر اساس استناد، به ترسیم نمودار زیر (شکل ۵) منجر شده است. در این نمودار حجم استنادات با اندازه دایره و قدمت آن با رنگ تیره بازنمایی شده است.

شکل ۵. شبکه روابط استنادی میان کشورها

این نمودار بررسی تطبیقی انواع رفتار استنادی در کشورها را ممکن می‌سازد. کشور چین بزرگ‌ترین مرجع نوظهور در این حوزه است و کشورهایی چون امارات، مالزی، ویتنام و هند در حجم کوچک‌تر موفق شده‌اند در سال‌های اخیر استنادات قابل توجهی کسب کنند. آمریکا بزرگ‌ترین مرجع قدیمی این حوزه است و کشورهای آلمان، کانادا، استرالیا و در

مقیاس‌های کوچک‌تر دانمارک، نروژ، یونان قدیمی‌ترین اسنادها را دریافت کرده‌اند. در وضعیت میانی نیز انگلستان و به‌تبع آن اتریش، ایرلند، ترکیه، روسیه، شیلی، کره جنوبی و نیوزیلند مشاهده می‌شوند.

سازمان‌های برتر

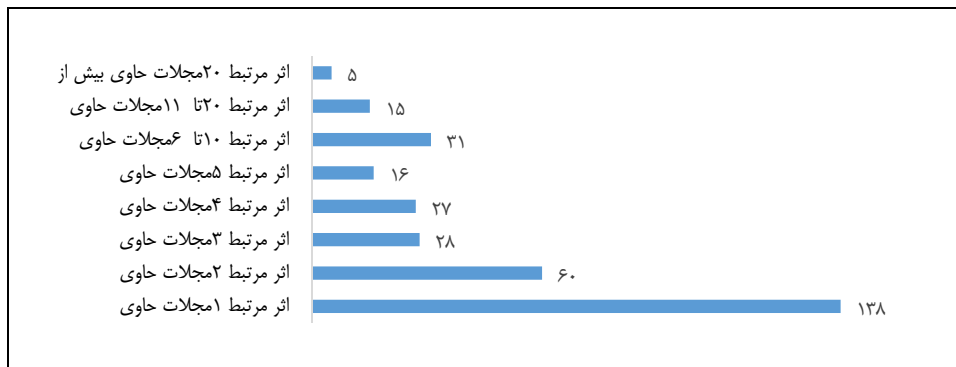
در اکوسیستم جهانی شفافیت، طیف بارزی از سازمان‌های اجرایی و پژوهشی با طراحی مفهومی، گفتمان‌سازی، دیده‌بانی و اقدامات مؤثر ایفای نقش می‌کنند. در این بخش وابستگی سازمانی پدیدآورندگان آثار حوزه شفافیت بررسی شده تا مشخص شود کدام سازمان‌ها بیشترین مشارکت را در انتشار آثار پژوهشی این حوزه داشته‌اند. سازمان‌هایی که بیشترین فراوانی را داشته‌اند به ترتیب عبارت‌اند از:

۱. دانشگاه لندن^۱ (۳۲ اثر): از قدیمی‌ترین و بزرگترین نظام‌های دانشگاهی انگلستان و جهان است که با زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی قوی ده‌ها کالج و مؤسسه وابسته را در رشته‌های متنوع علوم انسانی، کسب‌وکار، روابط بین‌الملل، حقوق، پزشکی و مهندسی مدیریت می‌کند.
۲. دفتر ملی پژوهش‌های اقتصادی^۲ (۲۷ اثر): بزرگ‌ترین سازمان پژوهش‌های اقتصادی بی‌طرفانه با مشارکت نخبگان آمریکا است که ماهیتی غیرانتفاعی دارد. مخاطب اصلی آن سیاست‌گذاران عمومی، متخصصان دانشگاهی و فعالان کسب‌وکار هستند.
۳. سیستم دانشگاه کالیفرنیا^۳ (۲۶ اثر): این سیستم دانشگاهی دولتی متشکل از ده پردیس دانشگاهی و مراکز پژوهشی متعدد وابسته در داخل و خارج آمریکا است که قدمتی بالغ بر ۱۵۰ سال دارد.
۴. بانک مرکزی اروپا^۴ (۲۲ اثر): از مهم‌ترین بانک‌های مرکزی جهان است که با ساختار هیئت اجرایی، شورای حاکم، شورای عمومی و هیئت نظارت از ابزار سیاست‌های پولی برای مدیریت ثبات قیمت در کشورهای حوزه یورو و اتحادیه اروپا استفاده می‌کند.
۵. اتحادیه دانشگاه‌های تحقیقاتی فرانسه^۵ (۲۰ اثر): در سال ۲۰۲۰ میلادی ده دانشگاه مشهور فرانسه این گروه را تشکیل دادند تا هماهنگی بیشتری در پیشبرد برنامه‌های پژوهشی و نوآوری علمی داشته باشند و موفق شدند طرح‌های جاه‌طلبانه‌ای در راستای خدمات عمومی انجام دهند.

مجلات برتر

مجموعه آثار مورد بررسی در ۳۲۰ عنوان مجله منتشر شده‌اند. برای شناسایی مجلات هسته، توزیع مقالات شفافیت اقتصادی را در مجلات میزبان بررسی می‌کنیم.

1. University of London
 2. National Bureau of Economic Research
 3. University of California
 4. European Central Bank
 5. Udice French Research Universities

شکل ۶. الگوی توزیع تولیدات علمی در مجلات

دم دراز^۱ نمودار در شکل ۶ نشان می‌دهد ۴۳ درصد از مجلات تنها یک مقاله در این موضوع داشته‌اند. قطب دیگر نمودار حاکی از آن است که ۳۰ درصد آثار در ۵ درصد مجلات منتشر شده‌اند. بر این اساس می‌توان مجلات هسته را در لایه‌های مختلف شناسایی کرد. جدول ۱ پنج مجله برتر این حوزه را بررسی می‌کند:

جدول ۱. مجلات برتر در انتشار تولیدات علمی

رتبه	عنوان مجله	منطقه	فراوانی آثار	ضریب تأثیر ۲۰۲۲	شاخص جی‌سی‌آر	مجموع استنادات
۱	Value in Health	آمریکا	۶۵	۴/۵	۱/۲۶	۱۴,۷۲۰
۲	Journal of Banking Finance	هلند	۳۹	۳/۷	۱/۱۲	۲۳,۸۸۸
۳	Journal of Financial Economics	سوئیس	۲۴	۸/۹	۲/۷۸	۵۲,۹۴۰
۴	World Development	انگلستان	۲۴	۶/۹	۲/۳۲	۳۱,۳۰۲
۵	Pharmacoeconomics	نیوزیلند	۲۲	۴/۴	۱/۱۳	۶,۸۲۰

هر پنج مجله فوق ماهنامه هستند و ۱۲ شماره در سال منتشر می‌شوند. تمام این مجلات در حوزه اقتصاد در برترین چارک قرار دارند. علاوه بر آن، در حوزه‌های تکمیلی مانند سیاست و خدمات بهداشتی، کسب‌وکارهای مالی، یا مطالعات توسعه نیز جایگاه مشابه دارند.

موضوع‌های برتر

برای شناسایی مهمترین موضوع‌های تولیدات علمی این حوزه، از سه سطح استفاده شده است. در سطح اول حوزه‌های موضوعی تولیدی^۲ آثار شناسایی شده است. در سطح دوم دسته‌های موضوعی میانی^۳ با برچسب‌های الگوریتمی بر اساس روابط استنادی و محتوا استخراج شده و در سطح سوم ریزموضوع‌های استنادی^۴ بر اساس بسامد استنادی و محتوایی به روش مشابه شناسایی شده‌اند. جدول ۲ در هر سطح ده نتیجه برتر را به ترتیب ارائه می‌کند.

1. Long Tail
2. Research Areas
3. Citation Topics Meso
4. Citation Topics Micro

در این نمودار خوشه ۱ (قرمز) بزرگ‌ترین خوشه با ۴۹ کلیدواژه گسترده اما مرتبط است که حول مفاهیم نقدینگی، بازار، سرمایه‌گذاری و ریسک قرار دارد. خوشه ۲ (سبز) با اندازه نسبتاً بزرگ دربرگیرنده ۳۹ کلیدواژه است که هم از جنبه‌های مثبت مثل رشد و هم از ابعاد منفی مثل فساد تشکیل شده است. این مفاهیم - حول کارایی و اثربخشی - عمدتاً نوظهور و تحت تأثیر آثار نویسندگان چین هستند. خوشه ۳ (آبی) با تمرکز بر سیاست‌گذاری و ارتباطات تعریف شده و از ۲۶ کلیدواژه شکل گرفته است. خوشه ۴ (زرد) حاوی ۱۹ کلیدواژه است که محور آن سازوکارهایی چون مدل، بازی و اقدامات دیگر برای کاهش عدم تقارن اطلاعات است. خوشه ۵ (بنفش) نیز کوچک‌ترین خوشه است که با ۱۲ کلیدواژه مفاهیم ارزش اجتماعی اطلاعات عمومی را بازنمایی می‌کند. به لحاظ تاریخی واژگان این خوشه قدیمی‌ترین اصطلاحات مجموعه هستند.

مقایسه واژگان هم‌آیند با شفافیت می‌تواند گرایش‌های غالب هر کشور را نشان دهد. در جدول ۳ اجتماع کشورهای پرتولید و پراستناد ارائه شده و کلیدواژه‌های مطرح در هر کشور، به ترتیب اولویت بازنمایی شده است.

جدول ۳. کلیدواژه‌های هم‌رخداد در کشورهای پرتولید و پراستناد

کشور	کلیدواژه ۱	کلیدواژه ۲	کلیدواژه ۳	کلیدواژه ۴	کلیدواژه ۵	کلیدواژه ۶
آمریکا	نقدشوندگی	افشا	بازار	رقابت	حکومت	خطمشی
انگلستان	مسئولیت‌پذیری	افشا	خطمشی	عملکرد	حکومت	فساد
آلمان	خطمشی	رقابت	رفتار	اعتبار	تورم	ارتباطات
چین	نقدشوندگی	کارایی	بازار	حکومت	افشا	شرکت‌ها
فرانسه	سیاست پولی	اطلاعات عمومی	ارزش اجتماعی	طرفدار شفافیت	نقدشوندگی	اعتبار
هلند	افشا	مسئولیت‌پذیری	رفتار	رقابت	حکومت	سیاست پولی
کانادا	نقدشوندگی	ارزش اجتماعی	مدل	افشا	عدم قطعیت	کیفیت

چنانکه جدول بالا نشان می‌دهد، مفاهیمی مانند افشا و حکومت از مباحث مشترک موضوع در سطح بین‌المللی بوده است، اما در هر کشور حسب نیازهای بومی، دایره‌های پژوهشی شکل گرفته و مباحث خاصی محور تمرکز بوده که نشان‌دهنده گرایش خاص کشور است. ارتباطات، اطلاعات عمومی، تورم، شرکت‌ها، طرفدار شفافیت، عدم قطعیت، عملکرد، فساد، کارایی، کیفیت و مدل از این جمله‌اند.

نتیجه‌گیری

بر اساس روند تولید آثار علمی و نرخ رشد استنادات دریافتی، شفافیت اقتصادی موضوعی میان‌رشته‌ای، جدی، پویا و آینده‌دار است. این مقاله با رصد حوزه‌های علمی مشارکت‌کننده در ساختار دانش شفافیت اقتصادی به معرفی سرآمدان آن در سطح کشور، ناشر، سازمان و مجله پرداخت. همچنین در بعد محتوایی موضوع‌های برتر و واژگان مورد توجه را

شناسایی کرد. شناخت ساختار فکری دانش برای الگوبرداری و طراحی مسیر توسعه علمی بسیار ارزشمند است (فرشید، عابدی و جعفری، ۱۴۰۱).

بررسی وضعیت تولید کشورها، پویایی رتبه‌بندی مشارکت در تولیدات، حجم و قدمت استنادهای دریافتی و همچنین گرایش‌های خاص موضوعی هر کشور نشان‌دهنده اهمیت برنامه‌ریزی ملی برای حضور در میان کشورهای مطرح یا حرکت در مسیر صحیح برای حل مسائل بومی است. در این مسیر، مطالعه و ترجمه آثار از مراجع و محمل‌های هسته، همچنین تعامل با سرآمدان برای توسعه اهمیت بسیاری دارد، که شناسایی آن‌ها در این مقاله زمینه تحقق اهداف را فراهم می‌کند.

ترکیب سازمان‌های برتر شناسایی شده (دانشگاهی، سازمان غیرانتفاعی و بانک مرکزی) نشان می‌دهد برای موفقیت در این حوزه توجه به ارتباط میان دانشگاه، بازار و صنعت حائز اهمیت است. محورهای موضوعی فراگیر و بومی نیز سرنخ‌هایی برای تدوین برنامه‌های پژوهشی در اختیار ما قرار می‌دهد تا بتوانیم همگام با شناخت در سطح جهانی، برای حل مسائل اولویت‌دار خود اقدام کنیم. توجه به ذی‌نفعان گسترده اعم از اشخاص حقوقی و حقیقی در مقام سیاست‌گذار، مدیر کسب‌وکار و پژوهشگر دانشگاهی نیز از درس‌های آموخته‌ای است که این مقاله خاطر نشان می‌سازد.

منابع

- احسانی، محمدعلی؛ فرزین وش، اسدالله؛ الهی، ناصر و ایزدی، رضا (۱۳۹۸). استخراج شفافیت بهینه بانک مرکزی جهت کاهش تلاطم در بازارهای مالی: مطالعه موردی منتخبی از کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی. *دوفصلنامه علمی مطالعات و سیاست‌های اقتصادی*. ۶ (۱)، ۳ - ۲۸.
- الماسی، مجید (۱۴۰۲). *شفافیت حکمرانی؛ حکمرانی شفاف: مجموعه‌ای در باب مفهوم، ابعاد و اقتضائات شفافیت در نظام حکمرانی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: جهاد دانشگاهی.
- انصاری پور، مهدی؛ طبرسا، غلامعلی و پورعزت، علی اصغر (۱۴۰۱). گرایش‌های موضوعی در حوزه سوت‌زنی: مطالعه تطبیقی تولیدات علمی کشورهای شاخص. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۸ (۲)، ۱۴۹ - ۱۸۰.
- جمالی، قاسمعلی؛ نرگسیان، عباس و پیران‌نژاد، علی (۱۳۹۶). ارزیابی وضعیت شفافیت پورتال سازمان‌های دولتی: مطالعه موردی وزارتخانه‌های ایران. *مدیریت دولتی*، ۹ (۱)، ۶۱ - ۸۴.
- صادقی جقه، سعید (۱۳۹۷). *شفافیت، نظارت و کارآمدی. فصلنامه مطالعات راهبردی*، ۲۱ (۸۲)، ۷ - ۳۴.
- فرشید، راضیه؛ عابدی، یوسف؛ جعفری، سمیه (۱۴۰۱). ریزداده‌ها و کاربرد آن در حوزه‌های علمی مختلف: مطالعه علم‌سنجی. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۸ (۱۵)، ۲۵۵ - ۲۸۱.
- نرگسیان، عباس؛ جمالی، قاسمعلی؛ هراتی، مسعود و آذری، حسین (۱۳۹۷). بررسی ارتباط فساد و اعتماد در رابطه بین شفافیت و رضایت شهروندان. *مدیریت دولتی*، ۱۰ (۲)، ۲۹۸ - ۳۱۰.
- وزیری، اسماعیل؛ نقشینه، نادر و نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۳۹۷). اشتراک‌گذاری داده‌های پژوهشی: یک مطالعه علم‌سنجی. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۴ (۱)، ۱ - ۱۶.

وصفی، محمدرضا؛ جعفری، سمیه؛ عابدی، یوسف؛ راه‌جو، آمنه؛ اندایش، سیف‌الله؛ فیض‌الهی، یاسر (۱۳۹۹). پژوهش در علوم اطلاعات و دانش‌شناسی: بینش، دانش، روش و گزارش. تهران: چاپار.

References

- Aguilar-Gomez, S., Dwyer, H., Graff Zivin, J. & Neidell, M. (2022). This is air: The “nonhealth” effects of air pollution. *Annual Review of Resource Economics*, 14, 403-425.
- Almasi, M. (2023). *Governance Transparency; Transparent Governance: a collection on the concept, dimensions, and implications of transparency in the governance system of the Islamic republic of Iran*. Tehran: Academic Center for Education, Culture and Research (ACECR). (in Persian)
- Ansaripour, M., Tabarsa, G. & Pourezzat, A. (2022). Thematic Attitudes Towards WhistleBlowing: A Comparative Study of Scientific Productions in Leading Countries. *Scientometrics Research Journal*, 8 (2), 149-180. (in Persian)
- Bouzarjomehri, H., Sari, A. A., Jafari-Pooyan, E., Herandi, Y. & Salari, J. M. (2019). Pns115 Barriers to Transparency Improvement of Hospitals Performance: A Qualitative Study in Iran. *Value in Health*, 22, S780-S781.
- Chen, J. & Miraldo, M. (2022). The impact of hospital price and quality transparency tools on healthcare spending: a systematic review. *Health Economics Review*, 12(1), 1-12.
- Chisazn, E., Noravesh, I. & Momeni, M. (2019). Providing a Model for Information Disclosure and Transparency of Iranian Banks. *Journal of Money and Economy*, 14(1), 101-132.
- Ehsani, M., Farzinvash, A., Elahi, N. & Izadi, R. (2019). Derivation of Optimal Central Bank Transparency for Minimizing the Financial Market Volatility: A Case Study of the Selected States of Organization of Islamic Cooperation. *The Journal of Economic Studies and Policies*, 6(1), 3-28. (in Persian)
- Farshid, R., Abedi, Y. & Jafari, S. (2022). Small-Data and Its Application among Various Scientific Areas: A Scientometric Study. *Scientometrics Research Journal*, 8 (1), 255-281. (in Persian)
- Fenster, M. (2010). Seeing the State: Transparency as Metaphor. *Administrative Law Review*, 62(3), 617-672.
- Flyverbom, M. & Albu, O. B. (2017). Transparency. In C. R. Scott, L. Lewis, J. R. Barker, J. Keyton, T. Kuhn & P. K. Turner (Eds.), *The International Encyclopedia of Organizational Communication (Vol. 4, pp. 2427-2435)*. Wiley. The Wiley Blackwell-ICA international Encyclopedias of Communication.
- Gootjes, B. & de Haan, J. (2022). Do fiscal rules need budget transparency to be effective? *European Journal of Political Economy*, 75, 102210.
- Hansen, S., McMahon, M. & Prat, A. (2018). Transparency and deliberation within the FOMC: A computational linguistics approach. *The Quarterly Journal of Economics*, 133(2), 801-870.

- Jamali, G., Nargesian, A. & Pirannejad, A. (2017). Evaluation of Transparency of Governmental Portals: Ministries of Iran. *Journal of Public Administration*, 9(1), 61-84. (in Persian)
- Montes, G. C. & da Cunha Lima, L. L. (2018). Effects of fiscal transparency on inflation and inflation expectations: Empirical evidence from developed and developing countries. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 70, 26-37.
- Nargesian, A., Jamali, G., Harati, M. & Azari, H. (2018). Investigating the Relationship between Corruption and Trust Related to Transparency and Citizen Satisfaction. *Journal of Public Administration*, 10(2), 289-310. (in Persian)
- Oliver, R. W. (2004). *What is transparency?* New York: McGraw-Hill.
- Sadeqi Jaqeh, S. (2019). Transparency, Supervision and Efficiency. *Strategic Studies Quarterly*, 21(82), 7-34. (in Persian)
- Sol, D. A. D. (2013). The institutional, economic and social determinants of local government transparency. *Journal of economic policy reform*, 16(1), 90-107.
- Vasfi, M. R., Jafari, S., Abedi, Y., Rahjou, A., Andayesh, S. & Feyzollahi, Y. (2020). *Research in Library and Information Science: Insights, Knowledge, Methods and Reports*. Tehran: Chapar. (in Persian)
- Vaziri, E., Naghshineh, N. & Noroozi chakoli, A. (2018). A scientometric study of data sharing literature. *Scientometrics Research Journal*, 4 (1), 1-16. (in Persian)
- Williams, A. (2015). A global index of information transparency and accountability. *Journal of Comparative Economics*, 43(3), 804-824.